

Az „udvarias“ népbíróság

A szegedi népbíróság működése ellen megalakulása óta számtalan kifogás hangzott el. Azt gondoltuk, ahogy a népbíróság kigyógyul gyermekbetegségeiből és idővel ítéleteit úgy fogja megalkotni, hogy a magyar demokrácia építő eszközévé váljék. Sajnos, tévedtünk. Legutóbb felmentették Katona Istvánt másodsor is, de felmentették dr. Balogh Anyost is. A IV. tanács, amelynek elnöke dr. Tóth László törvényszéki bíró igazolta dr. Szűcs László kollégáját, akit pedig a III. sz. igazoló bizottság nyugdíjazásra ítelt.

Most aztán a népbíróság eddigi működésére feltette a koronát azzal, hogy kénytelen volt szabadlábra helyezni Putnok Miklóst a szegedi rögtönítélő-bíróság volt elnökét és Ujvári István törvényszéki bírót, akik Kiss Ernő elvtársunkat annakidején halálra ítélték. Hat hónap óta fogva voltak ezek a vérbírák és a népbíróság ez idő alatt képtelen volt ügyekben tárgyalást kitűzni. Aktájuk ide-oda vándorol, a leltározási idő elteltik és a veszedelmes fasiszták szabadlábra kerülnek.

Hamar Arpád és neje igazolási ügyében a tanács szintén szenttéavatta az igazolandót, akit pedig az igazoló bizottság állásvesztésre ítelt. A II. számú tanács, amelynek elnöke dr. Margita István a jobboldaliakkal szemben tanúsított túlzott elnézéséről ismert tanácsvezető, dr. Mohos Sándorné békéscsabai tanárnő ügyében igazolást jelentett ki, holott a békéscsabai igazoló bizottság állásvesztésre ítélte ezt a közismerten nyilas tanárnőt, akinek Szalasi volt az ideája. Itt az a szabálytalanság is előfordult az eljárás során, hogy Makra népbíró helyett maga a tanácsvezető referálta az ügyet.

Ha megvizsgáljuk, hogy egyes tanácsok a népbíróságban hogyan működnek, nyíltan és őszintén meg kell mondanunk, hogy a demokrácia igazi érdekeit csak dr. Bózsó Ferenc, dr. Félégyházy Pál és Kozma Endre képviseli, Margita és Tóth bírák pedig teljesen alkalmatlanok népbírósági tanácsvezetői állásra. A Bózsó-tanács például hétfőn 11 igazolási fellebbezési ügyet tárgyalt, ebből négyet áttett az ügyészséghez vádemelés végett, kettőt igazolt, a többi ügyben részint helybenhagyta az igazoló bizottság döntését, részint újabb tanú kihallgatás végett elnapolta a tárgyalást.

Komoly kifogások merülnek fel a népbírák alkalmassága tekintetében is. A Magyar Kommunista Párt szegedi szervezete legutóbbi vezetőségi ülésén elhatározta, hogy ezen a téren gyökeres átszervezést visz véghez. Erre kérjük testvérpártunkat, a Szociáldemokrata Pártot és a Nemzeti Parasztpártot is. Lehetőleg dolog az, hogy Balogh Anyossal az egyik népbíró így beszélt: méltóztassék kegyeskedni főigazgató ur! De hát mit mondjon, amikor a tanácsvezetőtől így tanulja.

Hirdetmény. Közhírré teszem, hogy Szeged város területén a következő zsigyűjtőket jelöltem ki:

Husiparosok Beszérző, Értékesítő, Egyenlítő Szövetkezete, a Közválogató mögött.

Martonos: Testvérek, Szeged, Széchenyi-tér.

Részle: Magyar István husiparos.

Afóközpont: Nógrádi Lajos és Rzina Károly husiparosok.

Királyhalmán: Magosi István husiparos.

Atókháza: Kispéter Imre és Német József kereskedők.

Ruzsajárás: Rózsa Illés kereskedő.

Csörvás: Tanács Józsefné és Komár József kereskedők.

Langyelkápóza: Miklós János kereskedő.

Pelsőközpont: Boros József husiparos.

Csengele: Katona Rozália.

Szalymaz: Frányó János husiparos.

A szerlésvágással kapcsolatos kötelező zsirbeszolgáltatást kizárólag e hirdetésben megjelölt hatósági zsigyűjtőknél lehet teljesíteni. Hírváth hivatalvezető.

Rövidesen nagyobb mennyiségű penicillin érkezik Szegedre

Ivanovics professzor érdekes fejtegetései a penicillin-kutatás eddigi eredményeiről és a nagyhatású gyógyszer alkalmazásáról

(Szeged, október 17) A budapesti lapok beszámoltak arról, hogy a Magyar Természettudományi Akadémia penicillin-bizottságot állított fel a penicillin-kutatás és előállítás céljaira. A bizottság elnöke dr. Ivanovics György szegedi egyetemi tanárt választották meg. Ivanovics professzor aómtéri intézetében már három éve foglalkozik a penicillinnel. Amint ismeretes, a penicillin alkalmazását csak nemrég fedezte fel az orvostudomány. Nevét a penészgombák egyik csoportjáról, a penicilliumról kapta. Különösen az általános fertőzések terén értek már el vele nagy sikereket, továbbá ezek szövődményeinek, a gyenes gyulladásoknak, az égési sebek, bőrfekélyek, furunkulások és orbánc kezelésénél. **Legnagyobb jelentősége a gyógyulás erőteljes meggyorsításában van.** Így érthető, hogy az egész tudományos világ nagy figyelemmel fordul a penicillin-kutatások felé.

Ivanovics professzor kérésünkre nyilatkozott eddigi penicillinkísérleteiről és elmondotta, hogy itt Szegeden van egy penészgombatorzs, amelyet maga izolált munkalársaival. Ez a penészgombatorzs a penicillin alapanyaga. Az itt előállított törzset Szeged-törzsnek nevezik a tudományos világban. Az itt létesített törzs igen nagy jelentőségű, ugyanis a háboru alatt nem lehetett ilyen törzset beszerezni, mivel az angolok háborus szempontból zárlatot írtak ki behozatalára.

Tiszta állapotban való előállítása azonban most is olyan nagy nehézségekbe kerül, hogy ipari méretű termelésre egyelőre nem gondolhatunk — mondotta Ivanovics professzor. Folyékony táptalajból, vastág lepedékanyagból vonjuk ugyanis ki a penészgombát, de sok literre van szükség, hogy egy grammnyi mennyiséget nyerhessünk. Ezzel szemben viszont egy ember kezeléséhez több grammra van szükség. Tavaly tavaszra mégis annyit állt rendelkezésünkre, hogy nyers preparátummal széhesült katonákon tájékozódó vizsgálatot tudunk végezni és igen határozott eredményeket értünk el. Sajnos azonban a háborus események miatt ezt hamarosan abba kellett hagyni.

Arra a kérdésünkre, hogy nagyobb mennyiség gyártására mikor kerülhet sor Magyarországon, Ivanovics professzor a következőket válaszolta:

— A penicillin hazai termelése iránt Budapestben érdeklődtem és azt a felvilágosítást kaptam, hogy a mostani körülmények között üzem felállítása igen nehéz, sőt szinte lehetetlen. A gyártás első feltétele természetesen az lenne, hogy megfelelő gyártelep álljon rendelkezésre. **Pillanatnyilag most csak Oroszországban, Angliában és Amerikában van ilyen gyártelep.** Ezeket a gyártelepeket kellene közelről tanulmányoznunk, tekintettel arra, hogy a penicillin ipari méretben való előállítása annyira sajátos berendezést igényel, amelynek kikísérletezésével nem érdemes foglalkozni akkor, amikor külföldön többéves tapasztalatok vannak. **A penicillin előállítása ugyanis már eddig is több fázison ment keresztül.** Egyelőre nálunk még sok mindentéle anyag, így többek között megfelelő mennyiségű cukor hiányzik, hogy a gyártás nagyobb mennyiségben megindulhasson és komoly üzemet berendezhessünk.

Most milyen lehetőségek vannak

a penicillinrel való gyógykezelés terén? — kérdeztük ezután.

— Budapestten azt az információt kaptam — válaszolta Ivanovics professzor —, hogy hamarosan 400 millió egységnyi penicillin érkezik Magyarországra az UNRA révén és a befagyásított dollárok segítségével. **Ez a mennyiség körülbelül 800 ember gyógykezelésére alkalmas.** Erre már egészen határozott ígéretet kaptunk és megígérték azt is, hogy megfelelő mennyiséget juttatnak beléle Szegedre is. Ennek feltétele azonban az, hogy csak megfelelő esetekben alkalmazzuk, úgyhogy ezt az értékes és ritka gyógyszert csak olyanok kapják meg, akik valóban rá vannak szorulva. Ezért mielőtt valakinek penicillint utalnának ki, feltétlenül bakteriológiai vizsgálatnak kell alávetni, mivel egyesekre káros hat, másokra viszont hatástalan. Valószínűen Szegeden is úgy történik majd, mint Budapestten történt néhány alkalommal, hogy a klinikus és bakteriológus együttműködésével történt a gyógyszer kintalása.

— Most tehát a legnagyobb fontosságú egyelőre — folytatta a professzor —, hogy a behozott penicillin olyan kezébe kerüljön, akik megfelelő esetekben alkalmazzák, vagyis a penicillin elosztása terén várunk ránk nagy feladatok. Másrészt igen fontos, hogy már most megtegyük a lépéseket abban az irányban, amely a belső termelés szükségleteit elégítheti majd ki

(L. Z.)

Az olvasó írja

Még mindig így bánnak el a munkással?

A Délmagyarország vasárnapj vézercikke, amely rámutatott arra, hogy „Veszélyben a munkásjogok! — az egész munkásság szívéből szólt. Erzik ezt nemcsak a nagyüzemek dolgozó, hanem a kisipari munkások is. Ime egy példa: Edesipari munkás vagyok. Egy szaktársnőmet, aki hét évig dolgozott Sűvégh Ilona cukrásznál a Kelemen-utcában, mult hó elején a munkaadója kétheti felmondással elbocsátotta azzal az indoklással, hogy „nem tudja fizetni a magas hetibérekét“. A szakcsoport figyelmeztette a munkaadót, hogy a 4800—1945. ME számú rendelet értelmében csak miniszteri engedéllyel van joga felmondani. Erre az kényseríteni akarta szaktársnőmet, hogy írjon alá egy nyilatkozatot, amelyben elismeri, hogy „önszántából távozik“ a cégtől. Miután szaktársnőnk ezt nem írta alá, attól a naptól fogva ürhetellené tették helyzetét a cégnél, úgyhogy 56 éves korára való tekintettel nem bírta a szekirozást és kénytelen volt otthagyni az állását. Megjegyzem még, hogy a szaktársnő pénzkezelő is volt és így hat hónap felmondás járt volna neki.

Ehhez a példához nem kell sok magyarázat. A munkaadó az utolsó öt-hat évben két emeletes házat és egy családi házat tudott veñni, nagy kerttel, de a mi „magas“ munkabérünk nem bírja fizetni. Hát nekünk muszáj birnunk? Nem gondolják az urak, hogy egy szép napon mi sem birjuk tovább a ninestelenséget és az ő szemtelenségeiket? Akkor pedig csunya világ lesz!

Répas Ferenc

Miért nem osztják ki a házhelyeket?

Kaptuk a következő sorokat:

Tisztelt Szerkesztő elvtárs!

Már több mint fél éve, hogy a ninestelen földmunkásokat földhöz juttatták és most az ősszel nagyrészt birtokba is vehette azokat. Mi, városi munkásemberek is igényt tartunk legalább egy házhelynyi kis földcskére, amely egytallal enyhítené nehéz életmezésí gondjainkat némi kerti vetemény termesztésével.

A földigénylő bizottság még a tavasszal tiszteletreméltó buzgósággal és megértéssel össze is írta az igénylőket azzal, hogy a nyár végén azután meg is kapja mindenki a rendelkezésre álló városkörüli földekből a maga kis házhelyét.

Eddig vártunk türelemmel, elmúlt a határidő, sőt október végefelé tartunk már, a gazda már jórészt elvégzte a betakarítást a földjéről, már az őzsi munkálatok is a végefelé közelednek, de mi, városi munkások azt se tudjuk, hogy lesz-e valami a kis családi házhelyünkben, kis kertünkben. Úgyünkben nem történt eddig semmi egyéb az összeírásnál. Szívesen dolgoznánk benne mi is, elő tudnánk készíteni a jövőévi termést, néhány gyümölcsfát ültetnénk még az ősszel.

Néhány kérdés, tisztelt Szerkesztő elvtárs: miért nem intézték el október végéig a házhelyeket? Ki vagy kik azok, akik jogos igényünket elgőncsolni iparkodnak? A városi mérnökség miért nem kapott utasítást a földek felparcellázására? És végül felölőssé tesszük az illetékeseket azért, mert az ősszel már nem vehetjük birtokba a házhelyeket, ami által veszélyben látjuk a jövőévi termésüket.

Soraink szíves közzétételéért köszönetet mondunk Szerkesztő elvtársnak.

Több házhelyigénylő elvtárs.

Mozi: műsora

Szalasi és társai háborus bűnösök 2-ik csoportja Budapestben, a helyszínen készült riportfilmünk minden előadásban bemutatásra kerül.
a BELVÁROSI MOZI-ban és a SZÉCSENYI MOZI-ban is.

Belvárosi Mozi

Ma és mindennap a francia filmgyártás remeke: Katya. Egy nagy szerelem tragikus története. A főszerepben: Danielle Darrieux. Ezenkívül: **Háborus bűnösök 2-ik csoportja Budapestben.** Előadások kezdete 3, háromnegyed 5 és fél 7 órakor.

Széchenyi filmstúdióház

Ma és mindennap bemutatásra kerül az orosz filmművészet kiváló alkotása: **Asztronybűség.** (Marja és a tengerészek.) Rendezte: V. Gverevianszki. A főszerepben: Mar a Paszluchova, N. Krjucskov és A. Charava. Azonkívül: **Wafirt X. sz. króni a.** A háborus bűnösök második csoportjának Budapestre érkezéséről készített helyszíni riportfilm. Előadások kezdete 3, háromnegyed 5 és fél 7 órakor.

Körző Mozi

Ma és mindennap a ragyogó amerikai filmműsor bemutatóját Humphrey Bogart és Anna Sheridan pompás főszereplésével: **Gauroso szerená.** Másort bevezeli: **A legújabb Hetti Hirt.** Előadások kezdete: 3, háromnegyed 5 és fél 7 órakor. Telefon: 121.

Üveg- és porcellánáru nagyban és kicsinyben kapható. Ugyanott surolókefe nagyban mennyiségben eladó. Arviz-utca 80.

MAGYAROK! PARASZTOK! ERTELMISEG EK!

Hallgassátok meg vasárnap déle'ótt 11-kor a Szegedi Nemzeti Színházban ERDEI FERENC belügyminisztert a Nemzeti Parasztpárt nagygyűlésén